

Yleiskirje 6/2021 10.6.2021

Kunnanhallituksille ja kuntayhtymille

Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimus voimaan 1.9.2021

Korjaus 14.6.2021

Yleiskirjeen 6/2021 kohtaan 6.1 Allekirjoituspöytäkirja on tehty pieniä teknisiä korjauksia.

Tällä yleiskirjeellä annetaan tiedoksi Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) toimeenpanoon liittyvät ohjeet sekä 1.9.2021–28.2.2022 voimassa olevan työ- ja virkaehtosopimuksen määräykset.

Tämä yleiskirje on laadittu yhdessä pääsopijajärjestöjen kanssa ja sopijaosapuolet ovat sen sisällöstä yksimielisiä.

1 SOTE-sopimuksen voimaantulo

Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimus (SOTE-sopimus) tulee voimaan 1.9.2021. Ensimmäinen SOTE-sopimus on voimassa 1.9.2021–28.2.2022. SOTE-sopimuksen sisältöä selostetaan myöhemmin tässä yleiskirjeessä.

Tällä yleiskirjeellä annetaan ohjeita Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piiriin kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön siirtämisestä SOTE-sopimuksen piiriin.

Työnantaja siirtää tämän yleiskirjeen mukaisesti palkansaajat SOTE-sopimuksen piiriin. Palkansaajien työ- ja virkaehtosopimuksen muuttumisesta ilmoitetaan palkansaajalle. Mietittäessä ilmoitustapaa- ja prosessia on hyvä tehdä yhteistyötä paikallisesti luottamusmiesten kanssa.

Työehtosopimuksen vaihtuminen ei edellytä sitä, että työntekijän työsopimus päivitetään.

2 SOTE-sopimuksen soveltamisala

Virka- ja työehtosopimuksessa kunnallisen pääsopimuksen jatkamisesta ja eräitä muita määräyksiä (27.5.2020) SOTE-sopimuksen soveltamisalasta on todettu seuraavaa:

Nykyinen KVTES:n sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö sovitaan erilliseksi sopimusalaksi.

Tarkempi soveltamisala:

KVTES liitteet 3 ja 4, sisältäen myös hinnoittelematomat ryhmät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon hinnoittelematomat esimiehet. Sairaaloiden sairaala- ja laitoshuoltajat ovat sote-sopimuksessa.

Sopimus tulee sovellettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä kunnissa ja kuntayhtymissä. Pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla työskenteleminen (esim. toimisto, -hallinto-, tai tukipalvelutehtävissä) ei tee tehtävästä SOTE-sopimukseen kuuluvaa.

Mikäli kyse ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvasta tehtävästä, tehtävä kuuluu KVTES:iin tai Teknisen alan työ- ja virkaehtosopimukseen (TS). Lääkärisopimuksen soveltamisala on ennallaan.

2.1 KVTES liitteet 3 ja 4

KVTES:n liitteen 3 ja 4 soveltamisalaan kuuluva henkilöstö siirretään kokonaisuudessaan.

Nykyisen KVTES liitteen 3 soveltamisala on: *Terveystenhuollon hoitotyötä pääasiassa tekevät sekä em. työtä johtavat terveydenhuollon ammattihenkilöt hallintokunnasta tai toimintayksiköistä riippumatta.*

Nykyisen KVTES liitteen 4 soveltamisala on: *Sosiaalihuollon henkilöstö, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluhenkilöstö ja lääkehuollonhenkilöstö.*

Näiden tehtävien lisäksi SOTE-sopimukseen siirtyy myös nykyisen KVTES liitteen 3–4 ns. hinnoittelemattomat tehtävät eli tehtävät, joiden peruspalkkatasoa ei ole määritelty. Näitä ovat erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja esimiestehtävät ja alan asiantuntijatehtävät. Tehtävänimikkeitä on satoja, joten kaikkia ei ole mahdollista luetella tässä yhteydessä. Johto- ja esimiestehtävistä, ks. tarkemmin kohta 3.8.

On hyvä huomioida, että sote-alalla on paljon esimies- ja asiantuntijatehtäviä hinnoitteluiden piirissä liitteissä 3 ja 4 ja jo sitä kautta siirtymässä SOTE-sopimukseen.

SOTE-sopimukseen siirretään myös kaksi ryhmää, jotka aiemmin ovat olleet hinnoitteluissa. Ryhmä 1 on psykologit, puheterapeutit ja ravitsemusterapeutit. Ryhmä on siirretty hinnoittelun ulkopuolelle KVTES 2007–2009 sopimuksessa.

Toinen ryhmä koostuu sairaaloiden tutkimushenkilöstöstä, esimerkkinimikkeinä mikrobiologi, fyysikko, kemisti ja sairaalageneetikko. Ryhmä on siirretty hinnoittelun ulkopuolelle KVTES 2001–2002 sopimuksessa.

Tämän yleiskirjeen liitteenä oleva esimerkkiluettelo tehtävänimikkeistä kattaa 165 000 eli 93 % koko SOTE-sopimukseen kuuluvasta henkilöstöstä. SOTE-sopimukseen siirrettäessä kuitenkin tehtävä ratkaisee, ei tehtävänimike.

Valtakunnallisesti SOTE-sopimukseen siirtyy KVTES-sopimuksesta noin 180 000 palkansaajaa.

2.2 KVTES:n yhdistelmätehtäväkuvat

Mikäli palkansaaja työskentelee sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävän lisäksi osan työaikaan jossain toisessa tehtävässä KVTES:n piirissä (yhdistelmätehtäväkuva) palkansaaja siirretään SOTE-sopimukseen, jos tehtäväkuvasta yli 50 % on sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävää.

Esim. jos työntekijän tehtävistä osa kuuluu liitteen 3 tai 4 piiriin ja osa 1–2 / 5–8 piiriin, työntekijä siirretään SOTE-sopimukseen, jos yhdistelmätehtävän tehtäväkuvasta yli 50% on liitteiden 3–4 mukaisia tehtäviä. Kyse on hinnoittelemattomasta tehtävästä.

2.3 Sairaaloiden sairaala- ja laitoshuoltajat

Sairaaloiden sairaala- ja laitoshuoltajat siirtyvät SOTE-sopimukseen, oli kyse sitten liitteeseen 4 tai liitteeseen 8 merkitystä ammattiryhmästä.

3 SOTE-sopimusalaan liittyviä tarkentavia linjauksia

Valtakunnallisissa neuvotteluissa on tehty seuraavat linjaukset, joilla on tarkennettu 27.5.2020 sovittua soveltamisalakirjausta.

3.1 Opetushoitajat

Opetushoitaja on KVTES liitteen 3 hinnoittelematon tehtävä, joten tehtävä kuuluu jatkossa SOTE-sopimukseen. Kyse on terveydenhuollon asiantuntijatehtävästä.

3.2 Palvelu-alkuiset tehtävänimikkeet

Kentällä on joissakin työnantajayksiköissä muutettu tehtävänimikkeitä palvelu- alkuisiksi. Jos tehtävä on sosiaali- ja terveysalaan kuuluva, palkansaaja siirretään SOTE-sopimukseen nimikkeestä riippumatta. Palveluesimiehen tehtävänkuva voi esimerkiksi vastata osastonhoitajan tai apulaisosastonhoitajan tehtävää.

Selkeästi toimisto- tai hallinnonalaan kuuluva tehtävä on edelleen KVTES liitteen 1 tai KVTES hinnoittelemattomien piirissä.

Myös monialainen (yleinen) esimiestehtävä (esimerkiksi hallinnon tai tukipalveluiden esimies) kuuluu edelleen KVTES:n piiriin. Näin ollen esimerkiksi osastonsihteerien esimies voi olla eri sopimuksessa kuin osastonsihteeri.

3.3 Sihteeri-loppuiset tehtävänimikkeet

Toimisto- ja hallinnonalan tehtävät kuuluvat edelleen KVTES-sopimukseen. SOTE-sopimukseen kuulumisen ratkaisee se, onko tehtävä pääsääntöisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävä. Tämä on tilanne osastonsihteerin tehtävänkuvan osalta (KVTES 03HOI040). Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon osastonsihteerin tehtävää tekevä nimikkeestä riippumatta on poikkeuksellisesti sijoitettu esim. liitteeseen 1, tehtävä siirtyy SOTE-sopimukseen.

3.4 HR- ja kehittämistehtävät

Mikäli tehtävän sisältö on yleishallinnollinen, tehtävään kuuluu kehittää esimerkiksi koko työnantajan HR-järjestelmiä tai koulutussisältöjä, tehtävä kuuluu KVTES- sopimukseen.

Esim. terveydenhuollon asiantuntijatehtävä on kuitenkin SOTE-sopimukseen kuuluva, ks. myös kohta 4.1. opetushoitajat.

Erilaiset sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistehtävät, esimerkiksi palveluprosessien suunnitteleminen voi olla luonteeltaan enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon alaa ja sitä kautta kuulua SOTE-sopimukseen.

3.5 Potilas- ja sosiaaliasiamiehet

Tehtävässä on sekä sosiaali - ja terveydenhuollon alaan, että hallintoon kuuluvia piirteitä. Osapuolet ovat sopineet, että ko. tehtävissä toimivat siirretään SOTE-sopimukseen.

3.6 Työllisyyteen ja maahanmuuttoon liittyvät sosiaalihuollon tehtävät

Sekä työllisyyspalvelut että maahanmuuttopalvelut sisältävät tehtäviä, joissa on yhtä aikaa sekä sosiaalihuoltolain toimeenpanon soveltamista, että kohderyhmäkohtaisen lainsäädännön (työllisyyspalvelulainsäädäntö, maahanmuuttoon kytkeytyvä lainsäädäntö) soveltamista. Esimerkiksi erityisen tuen tarpeen arviointi sisältää sosiaalityöntekijän työtä, sosiaalisen tilanteen arviointi ja palvelutarpeen arviointi sisältää sosionomin työtä.

Sosiaalihuollon alaan pääasiallisesti kuuluva tehtävä, kuten kuntouttavan työtoiminnan tehtävä, siirretään SOTE-sopimukseen. Sen sijaan esimerkiksi nuorisotoimen alaan (KVTES liite 2) kuuluva tehtävä jää KVTES-sopimukseen.

3.7 Ympäristöterveydenhuollon tehtävät, KVTES

Pääosa ympäristöterveydenhuollon henkilöstöstä on Lääkärisopimuksen ja Teknisten sopimuksen piirissä. KVTES-palkansaajia on tilastojen mukaan joitakin kymmeniä. Hinnoittelemattomat tehtävät ympäristöterveyden johtotehtävissä ja pieneläinhoitajat ovat jatkossakin KVTES-sopimuksen piirissä.

3.8 Johto- ja esimiestehtävät

Soten esimiestehtävistä moni on hinnoiteltu ja tätä kautta SOTE-sopimuksessa. Näitä ovat mm.

- KVTES liite 3 hoitotyön johto- ja esimiestehtävät esim. ylihoitaja, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, ensihoidon kenttäjohtaja tai
- KVTES liite 4 sosiaalihuollon alue- ja palvelusyksiköiden johto- ja esimiestehtävät, esim. vanhuspalvelujohtaja, päihdehuollon yksikön johtaja

Lisäksi hinnoittelemattomat soten esimiestehtävät siirretään SOTE-sopimukseen. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi nykyisessä KVTES liitteessä 3 mainittuja johtavia hoitajia, johtavia ylihoitajia ja hallintoylihoitajia ja KVTES liitteessä 4 tarkoitettuja 1 §:ssä tarkoitettuja sosiaalijohtajia, johtavia sosiaalityöntekijöitä (rinnasteinen tehtävä) ja sosiaalihuollon osastopäällikköasemassa olevia.

Sen sijaan ylimmät johtajat kuten kuntayhtymän johtaja tai ison yksikön johtoryhmätason hallinnollinen johtaja (ison yksikön sosiaali- ja terveydenhuollon johtaja, tulosaluejohtaja) ovat edelleen KVTES-sopimuksessa.

4 Kahden työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä työskentelevät

Jos palkansaaja työskentelee kahden työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä, on ratkaistava se, minkä työ- ja virkaehtosopimuksen mukaan palvelussuhteen ehdot määräytyvät. Tehtävä kuuluu SOTE-sopimukseen, jos tehtävän sisällöstä yli 50 %:ia on sosiaali- ja terveysalan tehtäviä.

Jos esimerkiksi palkansaaja toimii sekä ensihoidon että pelastustoimen tehtävissä, on ratkaistava kumman työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä henkilö pääosin (yli 50 %) työskentelee.

5 Koulutuksen vaikutus

Suurella osalla SOTE-sopimuksen palkansaajista on sosiaali- ja terveysalan koulutus. Tämä johtuu joko siitä, että tehtävään on edellytetty alan koulutus tai alan koulutuksesta on hyötyä tehtävän hoidossa. Sosiaali- ja terveysalan koulutus ei kuitenkaan ole edellytyksenä sille, että tehtävä kuuluu SOTE-sopimuksen piiriin.

SOTE-sopimukseen siirretään myös sellaisia ryhmiä, joilla ei ole sosiaali- ja terveysalan koulutusta, kuten mikrobiologit, kemistit ja fyysikot. Lisäksi esimerkiksi nykyiseen 03HOI040-ryhmään ja 04PER010-ryhmään kuuluu ammattinimikkeitä, joilla voi olla myös jokin muu pohjakoulutus kuin sosiaali- ja terveydenhuollon alalta. Myös soten esimiestehtävissä on mahdollista, että tehtävään vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, jota ei tarkemmin ole rajattu.

6 SOTE-sopimuksen (1.9.2021–28.2.2022) määräykset

SOTE-sopimuksesta julkaistaan sähköinen versio KT:n nettisivuilla elokuun aikana. SOTE-sopimuksen määräykset vastaavat pääosin sisällöltään KVTES:n vastaavia määräyksiä. Poikkeukset on selostettu tässä yleiskirjeessä.

6.1 Allekirjoituspöytäkirja

Allekirjoituspöytäkirjassa 1 §:ssä on määräys sopimuksen voimassaoloajasta ja irtisanomisesta. Sopimus on irtisanottavissa kuten muutkin kunta-alan virka- ja työehtosopimukset.

Sopimuskaudella ei ole valtakunnallisesti sovittuja palkantarkistuksia.

Allekirjoituspöytäkirjan 2 §:ssä on KVTES:iä vastaava määräys ay-jäsenmaksuperinnästä sekä 3–4 §:ssä määräykset valtakunnan tason jatkuvasta neuvottelumenettelystä ja sopimuskauden työryhmistä.

6.2 Yleinen osa

SOTE-sopimuksen soveltamisalasta on määräykset yleisen osan 1 §:ssä. Tarkempia linjauksia tässä yleiskirjeessä.

Yleisen osan 2 §:ssä on määräys palvelussuhteen ehtojen määräytymisestä. Sopimuksen piiriin kuuluvien palvelussuhteen ehdot määräytyvät SOTE-sopimuksen ja KVTES-määräysten mukaan. SOTE-sopimuksen erityismääräys syrjäyttää KVTES:n vastaavan yleisen määräyksen.

Yleisen osan 3 §:ssä on työrauhaa koskeva määräys. määräys vastaa sisällöltään KVTES-sopimuksen määräystä.

Yleisen osan 4 §:n mukaan paikallisen sopimisen oikeudet ovat vastaavat kuin KVTES:n piirissä olevilla. Pöytäkirjamerkinnän mukaan paikalliset sopimukset, jotka on sovittu SOTE-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilöstön osalta ennen 1.9.2021 ovat edelleen voimassa paikallisen sopimuksen irtisanomismääräyksen ja muiden ehtojen mukaisesti. Uusissa paikallisissa sopimuksissa huomioidaan pääsopimuksen lisäksi SOTE-sopimuksen I luvun 4 §. Paikallisessa sopimuksessa on tärkeä todeta, minkä työ- ja virkaehtosopimuksen piiriin kuuluvien ehdoista sovitaan toisin.

6.3 Palkkauserä

SOTE-sopimuksen palkkauserä sisältää palkkausta koskevat määräykset, joita ovat yleiset määräykset, palkkausjärjestelmä, muut lisät ja palkkiot, erinäiset määräykset ja palkanmaksuun liittyvät määräykset. Määräykset vastaavat sisällöltään KVTES:n palkkauserän määräyksiä. Sopimuksen soveltamisalasta johtuen teksteissä esiintyviä yksittäisiä esimerkkejä on päivitetty vastaamaan SOTE-sopimusta. Lisäksi viittauksia muihin sopimusmääräyksiin on päivitetty.

Joitakin aikaisempia soveltamisohjetekstejä on poistettu tarpeettomina. Työkokemuslisää koskevan 12 § 1 momentin soveltamisohjeesta on poistettu 1.1.2012 palkkausjärjestelmämuudistusta koskeva teksti tarpeettomana. Lisäksi 11 §:n pöytäkirjamerkintä on poistettu. Asiaa selostetaan seuraavassa luvussa tarkemmin.

Kaikki palkkauserän muutokset verrattuna KVTES:iin näkyvät yleiskirjeen liitteestä 2.

6.3.1 Henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärä SOTE-sopimuksessa

SOTE-sopimuksen palkkauserän 11 §:n 7 momentissa on määräys SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvien henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärästä. Määräys vastaa sisällöllisesti KVTES:n palkkauserän 11 §:n pöytäkirjamerkintää.

Määräyksen mukaan työnantajan on käytettävä henkilökohtaisiin lisiin vähintään 1,3 % laskettuna kunnan/kuntayhtymän palveluksessa olevan SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvan henkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä. Jos palkkahinnoitteluliitteen soveltamispiiriin kuuluu vähintään 30 henkilöä, työnantajan on käytettävä tämän henkilöstön harkinnanvaraisiin henkilökohtaisiin lisiin vähintään 1,3 % heidän yhteenlasketusta tehtäväkohtaisten palkkojen palkkasummasta. Tarkistus suoritetaan vuosittain.

Määräykseen liittyy myös pöytäkirjamerkintä, joka koskee vuotta 2021 ja henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärän tarkastelua SOTE-sopimuksessa. Mikäli työnantaja on tehnyt henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärän tarkastelun vuoden 2021 osalta ennen SOTE-sopimuksen voimaantuloa, työnantajan ei

tarvitse tehdä sitä uudelleen vuonna 2021 SOTE-sopimuksen osalta. Jos tarkastelu on vielä tekemättä 1.9.2021, on se tehtävä SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvien osalta viimeistään 31.12.2021.

6.3.2 Muita huomioita

Palkkausluvun 17 §:n osalta osapuolet toteavat, että tarkoitus ei ole muuttaa uuden SOTE-sopimuksen myötä määräyksen tulkintaa. SOTE-sopimuksen piirissä voi olla yksittäisiä työnantajien edustajia, joiden kohdalla määräystä sovelletaan. Esimerkiksi kunnan tai kuntayhtymän ylin johto ei kuulu SOTE-sopimukseen.

SOTE-sopimuksen palkkausluvun 20 §:n viittausmääräysten osalta sopijaosapuolet toteavat, että työnantajan käyttäessä kuittausoikeuttaan, on noudatettava määräyksessä mainittujen lakien lisäksi mm. ulosottokaaren säännöksiä suojaosuudesta ja oikeuskäytännön kautta muodostuneita periaatteita.

Työnantajan kuittausoikeuden edellytyksenä on, että saatava on selvä, riidaton ja erääntynyt. Ennen kuittauksen tekemistä työnantajan on esitettävä työntekijälle vaatimus maksaa saatava, jonka jälkeen työnantajalla on oikeus kuitata saatavansa ilman työntekijän suostumusta. Työnantaja voi kuitata työntekijän palkasta omia saataviaan, joita ovat esimerkiksi liikaa maksettu palkka, ostovelka, työntekijälle maksettu ennakkopalkka tai työnantajalta otettu laina. Hyvänä käytäntönä erityisesti isompien saatavien osalta on mahdollista sopia työntekijän kanssa myös maksuohjelmasta.

6.3.3 Palkkahinnoitteluliitteet 1–2

SOTE-sopimuksessa on kaksi palkkahinnoitteluliitettä, jotka ovat 1 Terveystenhuollon hoitohenkilöstö ja 2 Sosiaalihuollon henkilöstö, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluhenkilöstö ja lääkehuollon henkilöstö. Liitteet vastaavat sisällöltään KVATES 2020–2021:n palkkahinnoitteluliitteitä 3 ja 4. Tekstit on päivitetty teknisesti vastaamaan SOTE-sopimusta. Lisäksi palkkahinnoittelukohtaan 02PER010 (KVATES:n entinen 04PER010) esimerkkinimikkeisiin on lisätty hoiva-avustaja.

Palkkahinnoitteluliitteiden muutokset verrattuna KVATES:iin näkyvät yleiskirjeen liitteestä x. SOTE-sopimuksessa käytetään omia palkkahinnoittelukohtien tunnuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että työnantajan on 1.9.2021 lukien käytettävä SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvien osalta eri tunnuksia kuin KVATES:ia sovellettaessa ennen 1.9.2021.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu SOTE-sopimuksen liitteiden 1–2 palkkahinnoittelukohtien tunnuksia ja niitä vastaavat aikaisemmat KVATES:n palkkahinnoittelutunnukset.

	KVATES liite ja palkkahinnoittelukohta 31.8.2021 asti	SOTE liite ja palkkahinnoittelukohta 1.9.2021 lukien
Terveystenhuollon hoitohenkilöstö	LIITE 3	LIITE 1
Johtotehtävät	03HOI010	01HOI010
Esimiestehtävät	03HOI020	01HOI020
Vaativat hoitoalan ammattitehtävät	03HOI030	01HOI030
Hoitoalan ammattitehtävät	03HOI040	01HOI040
Sosiaalihuollon henkilöstö, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluhenkilöstö ja lääkehuollon henkilöstö	LIITE 4	LIITE 2
 Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön palkkahinnoittelu		

	KVTES liite ja palkkahinnoittelukohta 31.8.2021 asti	SOTE liite ja palkkahinnoittelukohta 1.9.2021 lukien
Alue- ja palvelusyksiköiden johto- ja esimiestehtävät	04SOS030	02SOS030
Sosiaalityön asiantuntijatehtävät	04SOS04A	02SOS04A
Sosiaalihuollon vaativat ammattitehtävät	04SOS050	02SOS050
Sosiaalihuollon ammattitehtävät	04SOS06A	02SOS06A
Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelutehtävien palkkahinnoittelu	04PER010	02PER010
Lääkehuollon henkilöstön palkkahinnoittelu		
Eräät johtamis- ja esimies- sekä näihin rinnastettavat tehtävät Johtava/vastaava farmaseutti	04FAR01B	02FAR01B
Vaativat ammattitehtävät	04FAR020	02FAR020
Ammattitehtävät	04FAR03A	02FAR03A
Peruspalvelutehtävät	04FAR03B	02FAR03B

6.3.4 Liite 3 Neuvotteluosapuolten suositus SOTE-sopimuksen palkkatilastoinnin edistämiseksi

Neuvotteluosapuolet pitävät tärkeänä, että jatkossakin on saatavissa tarpeeksi tarkkaa tietoa eri sopimusalojen henkilöstöstä. Tästä syystä myös SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvien hinnoittelemtomien tehtävien osalta suositellaan käytettävän tilastointitunnuksia, jotka käyvät ilmi SOTE-sopimuksen liitteestä 3. Tilastointitunnukset koskevat SOTE-sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvia hinnoittelemtomia ja työnantajien edustajia. Tunnukset muuttuvat seuraavasti:

	KVTES hinnoittelemtoman tunnus 31.8.2021 asti	SOTE hinnoittelemtoman tunnus 1.9.2021 lukien
Terveydenhuollon hoitohenkilöstö	LIITE 3	LIITE 1
	03999999	01SOTE99
Sosiaalihuollon henkilöstö, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluhenkilöstö ja lääkehuollon henkilöstö	LIITE 4	LIITE 2
	04999999	02SOTE99
 palkkahinnoittelun ulkopuolinen tehtävä	99999999	99SOTE99

	KVTES hinnoittelemattoman tunnus 31.8.2021 asti	SOTE hinnoittelemattoman tunnus 1.9.2021 lukien
Työnantajan edustajat 17 §		
II luvun 17 §:n mukainen työnantajan edustaja, palkkarakenne palkkausluvun 9 § - 16 § mukainen	99TAE010	SOTETAE1
II luvun 17 §:n mukainen työnantajan edustaja, kokonaispalkka	99TAE020	SOTETAE2

6.4 Työaikaluku

Työaikaluku sisältää työaikaa koskevat määräykset. Näitä ovat muun muassa työajaksi luettava aika, säännölliset työajat, säännöllisen työajan ylittäminen ja työaikakorvaukset ja lepoajat, työaika-asiakirjat.

Työaikaluku ja sen määräykset vastaavat pääosin sisällöltään KVTES 2020–2021 työaikaluvun määräyksiä. SOTE-sopimuksen poikkeukset KVTES työaikalukuun nähden on selostettu kohdassa 7.4.1. Luvussa on myös eräitä teknisiä eroja verrattuna KVTES 2020–2021 työaikalukuun. Erot johtuvat SOTE-sopimuksen soveltamisalasta. Kahvitauko - termi on korvattu termillä palautumistauko. Määräyksen sisältö ei ole muuttunut.

SOTE-sopimuksen liitteenä 4 ovat työaikamääräykset eräiden asiantuntijoiden työaikamuodosta. Liite on samansisältöinen kuin KVTES 2020–2021 Liite 18.

Kaikki työaikaluvun tekstilliset erot verrattuna KVTES:iin näkyvät yleiskirjeen liitteestä 2.

KVTES:n työaikaluvun sopimusmääräysten sisällöstä annetut työtuomioistuimen tuomiot koskevat myös SOTE-sopimuksen vastaavia sopimusmääräyksiä.

6.4.1 SOTE-sopimuksen työaikaluvun uudet määräykset

Vuorokausilepoa jaksotyössä koskeva määräys (9 § 5 mom.)

SOTE-sopimuksen työaikaluvun 9 §:ssä on sovittu uudesta 5 momentista. Myös SOTE-sopimuksessa sovelletaan työaikalain 25 §:ää. Työntekijälle/viranhaltijalle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 11 tunnin keskeytymätön lepoaika varallaoloaikana tehtyä työtä lukuun ottamatta. Työn järjestelyistä liittyvistä syistä jaksotyössä vuorokausilepo saadaan kuitenkin lyhentää yhdeksään tuntiin. Hallituksen esityksessä 158/2018 todetaan mm.:

Koska myös jaksotyössä vuorokausilepo olisi lähtökohtaisesti annettava pääsäännön mukaisena, levon lyhentämisen yhdeksään tuntiin ei tulisi olla säännönmukaista. Lyhentäminen voisi tulla kysymykseen, kun työn luonne tai epäsäännöllisiin työvuoroihin perustuvat työn järjestelyt sitä edellyttävät. Esimerkiksi vuorojen vaihtuessa voisi vuorokausilevon lyhentäminen olla tarpeen. Perusteena voisi olla myös työn luonteeseen liittyvä syy, kuten esimerkiksi potilaan asianmukaisen hoidon kannalta tarkoituksenmukaiset vuorojärjestelyt. Perusteena vuorokausilevon antamiselle yhdeksän tunnin mittaisena voisi niin ikään olla työntekijöiden kannalta epätarkoituksenmukaisten työvuorojen välttäminen. Työntekijöiden toive tehdä työvuorot tiiviimmässä ryppäässä ja sen jälkeen saada pidemmät vapaajaksot voisivat olla peruste lyhentää vuorokausilepoa yhdeksään tuntiin.

Nyt SOTE-sopimuksessa on sovittu kuitenkin siitä, että työaikalaisissa esitetyn lisäksi vuorokausilevon lyhentämisestä 9 tuntiin voidaan tehdä pääsopimuksen mukainen paikallinen työ- ja virkaehtosopimus. Sopimuksella voidaan laajemmin poiketa vuorokausilevon antamisesta. Paikallisen sopimuksen määräysten soveltaminen työntekijään / viranhaltijaan edellyttää lisäksi työntekijän/viranhaltijan selkeästi todennettavaa esimerkiksi kirjallista suostumusta. Tästä edellytyksestä ei voida poiketa paikallisella sopimuksella.

Korvaava lepoaika on annettava seuraavan vuorokausilevon yhteydessä tai jos se ei ole työn järjestelyistä johtuvista painavista syistä mahdollista, niin pian kuin se on mahdollista, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa. Korvaava lepoaika annetaan yhdenjaksoisena, eikä sitä saa sijoittaa varallaoloajalle.

Määräys on voimassa 1.9.2021–28.2.2022. SOTE-sopimuksen valtakunnalliset sopimusosapuolet seuraavat määräyksen toimivuutta sekä paikallisten sopimusten vaikutuksia. Ko. momentin määräaikaaisuuden estämättä voidaan tehdä myös toistaiseksi voimassa olevia paikallisia sopimuksia.

Toistaiseksi voimassa oleviksi solmittu paikallinen työ- ja virkaehtosopimus pysyy voimassa myös 28.2.2022 jälkeen riippumatta valtakunnallisen sopimusmääräyksen määräaikaaisuudesta, jollei paikallista sopimusta irtisanota.

Vapaapäivien sijoittelu jaksotyössä (9 § 6 mom.)

Viikkolepo määräytyy SOTE-sopimuksen työaikaluvun 24 §:n mukaisesti. Vapaapäivien sijoitteluun jaksotyössä on lisäksi sovittu uusi 9 § 6 momentti.

SOTE-sopimuksen uuden työaikaluvun 9 § 6 momentin mukaan, jollei toimintojen luonne muuta vaadi, työntekijän/viranhaltijan säännöllinen työaika sijoitetaan viidelle työpäivälle viikossa. Näin on ollut myös KVTES-sopimuksessa.

Uutta on se, että jaksotyössä työvuorot suunnitellaan siten, että työntekijälle /viranhaltijalle annetaan vähintään kaksi vapaapäivää viikkoa kohden. Uuden määräyksen mukaan vapaapäivät jaksotyössä voidaan suunnitella esimerkiksi niin, että 3 viikon työaikajaksossa viikolla 1 on yksi vapaapäivä, viikolla 2 kolme vapaapäivää ja viikolla 3 kaksi vapaapäivää.

Vapaapäivät pyritään antamaan peräkkäisinä päivinä viikon aikana. Uutta soveltamisohjeessa on vähimmäismääräys, jonka mukaan työntekijälle/viranhaltijalle tulee antaa vähintään kaksi peräkkäistä vapaapäivää eli kaksi peräkkäistä kalenteripäivää kolmen viikon aikana. Määräyksellä pyritään vähentämään työnkuormitusta työaikajärjestelyin ja vaikuttamaan myönteisesti työhyvinvointiin. Sopimuskirjauksen ei ole tarkoitus itsessään vaikuttaa toiminnan järjestelyihin. Vähimmäismääräystä ei tule käyttää siten, että peräkkäisten vapaiden määrä vähenee nykyisestä.

Määräys on voimassa 1.9.2021–28.2.2022. SOTE-sopimuksen valtakunnalliset sopimusosapuolet seuraavat määräyksen toimivuutta ja kartoittavat työvuorosuunnittelun ja toteuttamisen kokonaistilannetta SOTE-työnantajilla.

6.4.2 Eräiden asiantuntijoiden työaika, SOTE-sopimuksen liite 4

SOTE-sopimuksen liitteenä 4 ovat työaikamääräykset eräiden asiantuntijoiden työaikamuodosta. Liite on samansisältöinen kuin KVTES 2020–2021 Liite 18. SOTE-sopimuksen liitteestä 4 on kuitenkin poistettu soveltamisalasta KVTES 2020–2021 sopimuksen mukainen liitteen 18 kohta 8, terveystarkastajat ym., jotka eivät ole SOTE-sopimuksen piirissä. Tältä osin katso KVTES-yleiskirje 8/2021.

6.5 Muut määräykset

Muut määräykset luvun 1 §:ssä on lueteltu ne KVTES:n määräykset (luvut ja liitteet), joita sovelletaan myös SOTE-sopimuksen piirissä oleviin.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Kunta-alan työmarkkinajohtaja Markku Jalonen

Neuvottelupäällikkö Henrika Nybondas-Kangas

LIITTEET

1. SOTE-sopimuksen suurimmat tehtävänimikkeet tilastojen perusteella
2. SOTE-sopimuksen 1.9.2021–28.2.2022 määräykset

-

1. SOTE-sopimuksen suurimmat tehtävänimikkeet tilastojen perusteella
(<https://www.kt.fi/sites/default/files/media/document/yleiskirje2106hnk-sote-liite1.pdf>)

-

2. SOTE-sopimuksen 1.9.2021–28.2.2022 määräykset
(https://www.kt.fi/sites/default/files/media/document/yleiskirje2106hnk-sote-liite-2_0.pdf)